

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt. 50 kr.
Közsegeknek és néptanítóknak egész évre 4 frt.

Bérmertlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

A nyilt-térben minden garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Hetilap, főtekintettel e megye szellemi és anyagi érdekeire.

Hirdetési díj:

Minden egyes szó után
100 szóig 2 kr.
Azonfelül 50 „ 1 1/2 „
„ 50 „ 1 „

Kiemelt, diszkrét s körzettel ellátott hirdetésekért termétek szerint, minden centimeter után 3 kr. számitatik.

Hirdetések a „Zemplén” nyomdájában vétetnek föl, s vidékről is oda intézendők.

Az 1876-ik évi november 6-án tartott gazd. egyesületi választmányi ülés jegyzőkönyve.

Vladár Kristóf egyl. alelnök, Viczmándy Ödön közp. alelnök, Péchy Ferencz, Kosuth Mihály, Nyomárkay Hugó, Kún Frigyes, Löcherer Andor egyl. titkár jelenlétében.

Olvastatott

1. az országos m. kertiparegyesület meghívása a Pápán szeptember 23-án tartandó első alakító vándorgyűlésre;
tudomásul vétetett.

2. Nyári Ferencz „szőlő és pincze” című munkáját a m. k. f. i. s kereskedelemügyi minisztérium az egylet részére öt példányban küldi meg az érdekléttagok közötti szétosztás végett; egy példány az irattárba helyezett, a többi az érdekléttagoknak kiosztatni határozatott.

3. A Kecskemét vidéki gazd. egyesület meghívása az október 1. 2. 3-án tartandó terménykiállításra;
tudomásul vétetett.

4. Az iparoktatás s háziipart terjesztő felvidéki egylet átiratával küld 25 db. magyar len-termelési utasítást, miért az egyletet 3 frt 75 krral terheli;

tudomásul vétetett, egyszersmind az egylet pénztárnoka a 3 frt 75 krnak megküldésére utasítatott.

5. A nm. fm. i. s kereskedelemügyi miniszter leiratában tudatja a káros rovarok ősmertető leírásának pályázat utjain készültét, továbbá, hogy ezen mű már sajtó alatt van, melyben a káros rovarok részben színezve lesznek bemutatva;

ezen ügynek stadiuma örvendetes tudomásul vétetett, a minisztérium felkérőnek határozatott, hogy ezen nagybecsű mű megjelenésével az egylet részére egy példányt megküldeni kegyeskedjék.

6. A nm. m. k. fm. i. s kereskedelemügyi miniszter ur felhívja az egyletet a párizsi világtárlatban való részvétel tárgyában véleményadásra.

Egyletünk az orsz. gazd. egyesület abbéli határozatát, hogy a párizsi világtárlaton Magyarország mindenestire képviseltessék, indokainál fogva magév teszi és egyszersmind a minisztérium megkéretni határozatott, hogy tudassa egyletünkkel azon központot, mely a világtárlatra jelentkezőknek utbaigazítással szolgálni hivatva lesz.

7. A fm. is kereskedelemügyi minisztérium tudósítása, melyben az Amerikában feltalált húszállításra alkalmas Bate-féle húsfogyasztó (Refrigerator) használatot ősmerteti;

tudomásul vétetett.

8. A fm. i. s kereskedelemügyi minisztérium tudósításában figyelmeztet az amerikai burgonya-behozatali tilalomra, mely által a „Coloradó” burgonyapusztító rovar behozatalának megakadályozása czéloztatik;

tudomásul vétetett.

9. A pesti áru- és értéktőzsde gabonabizottsága átiratában küldi az 1876-ik évben megtartandó III. nemzetközi gabonavásár promrammját;

tudomásul vétetett.

10. Az orsz. m. iparegyesület kéri 1876-ik

évi 5 frt tagsági díjat és 25 frt tagsági dijhátralékot megküldetni;

az egyesületi pénztárnok az 1876-ik évi 5 frt tagsági díj betudásával 30 frt hátralék megküldésére az orsz. m. iparegyesületnek utasítatik.

11. A fm. i. s kereskedelemügyi minisztérium a sáskapusztítás elleni eljárás ősmertetését tudatja a m.-óvári szaktanárok jelentése alapján, mely abból áll, hogy a meglepett területen a sáskák lárváját és petéit kell felszedni s pusztítani, továbbá a sáskákat árkokba hajtani s ott eltaposni és elégetni;

szükség esetére tudomás végett az irattárba helyezett.

12. A fm. i. s kereskedelemügyi minisztérium a budapesti áru- s értéktőzsde egyik kiegészítő részének a bortőzsdének jogszokásait, s a taggyűjtő ivet alkalomszerű pártolás végett küldi.

A zemplémmegyei gazd. egyesületnek az évi tagsági díjjal résztvevő tagnak belépése elhatározatott s egyszersmind az egyletnek leginkább bortermele tagjai használó belépésre felhivatnak.

Erről a nm. minisztérium értesített határozatott

13. A fm. i. s kereskedelemügyi minisztérium Kenessey Kálmán „a nemes füzültetés” című munkájának 3 példányát küldi az egyleti könyvtár s érdekléttagok számára.

Midőn gazd. egyesületünk választmánya el nem mulaszthatja az általános figyelmet hazai viszonyainkra kiváló fontossággal bíró eme munkára felhívni s azt minél szélesebb körben meghonosítani, egyszersmind felkéri tagjait, kik füzültetéssel és használatra és eladásra alkalmas füzveszőkkel bírnak, azt az egylet közp. elnökségénél bejelenteni, hogy esetleg távolabb vidékre is leginkább pedig a legközelebi tavaszon Sátoralja-Ujhelyben a „házi ipart terjesztő” egylet által felállítandó kosárfonodában értékesíthető lehessen füzültetésök eredménye.

14. A pesti biztosító-intézet tudatja az esetleges tömeges biztosításnál az egyesületi tagok részére ajánlott díjlesztállításokat;

tudomásul vétetett.

15. Szakácsi Dániel egyleti tag kéri magát e folyó ciklusra az egyleti tagok közül kitoröltetni, amennyiben még Nyomárkay Bertalan volt egyleti titkárnak ezen óhaját írásban kifejezte;

az egylet pénztárnoka az alapszabályok szerinti eljárásra utasítatni határozatott.

16. Az aradi gazdasági egyesület 1875/6. évkönyvét küldi meg;

köszönettel vétetvén, az irattárba helyezendőnek határozatott.

17. A fm. i. s kereskedelemügyi minisztérium a Konsuli jelentések 4-ik évfolyamának I. füzetét küldi meg;

tudomásul vétetvén az irattárba helyezendőnek határozatott.

18. Az erdélyi gazd. egyesület gróf Mikó Imre halálát jelenti;

távsürgönyileg a részvénytílatkozat megküldetvén, fájdalomteljes tudomásul vétetett.

19. A kassai kereskedelmi és iparkamara 1876-ik évi 5. 6. és 7-ik közös ülésének jegyzőkönyvét küldi meg;

tudomásul vétetett.

20. Az orsz. m. gazd. egyesület állattenyésztési füzeteinek 1-ső füzetét küldi.

Az orsz. gazd. egyesület által az állattenyésztés érdekében megindított ezen mozgalom örveu-

detes tudomásul vétetik és az 1-ső füzet a levéltárba elhelyeztetvén, átiratintézetni határozatott a orsz. gazd. egylethez, hogy a kérdéses munka többi füzeteit is megküldeni sziveskedjék.

21. Az orsz. m. gazd. egyesület egyesületi közleményeinek XI. és XII. füzetét küldi;

a levéltárba elhelyeztetvén, tudomásul vétetett.

22. Az orsz. statisztikai hivatal a m. korona országainak helységnévtárára előfizetési felhívását küldi;

az egyleti pénztárnok utasítatik, hogy a megjelenő becses és nagyfontosságú munkát az egyleti levéltár számára előfizetés utján szerezzze meg.

23. Az 1877-ik év májushó 14. és következő napjain Sátoralja-Ujhelyben tartandó gazd. általános kiállítás előmunkálata bemutatván;

a kiállítási tervzet részleteiben is elfogadtatván, annak kinyomatása s minden egyleti tag részére megküldése és lehető legszélesebb körben köztudomásra hozatala megrendeltetett.

24. A jegyzőkönyv hitelesítésére

Viczmándy Ödön közp. alelnök kéretett fel!

Kelt mint fent.

Hitelesítette:

Jegyzette:

VICZMÁNDY ÖDÖN, LÖCHERER ANDOR,

közp. alelnök.

egyleti titkár.

S.-a.-Ujhely, december 15.

Bizony csak nem hull reánk az elismerés babérja. Magasztaló éneket sem zengenek dicséretünkre; s nem is tüntetnek egy fel bennünket, mint a nagy általános czélkért fáradhatlanul küzdő polgárokat; s a nemzetgazdák sem akarják méltányolni, az iparos, s gazdasági téren előre haladt Zemplén. — S hiúságunknak sem igen hizeleghet az, hogy a statisztikusok által nem vagyunk oda sorozva, hová a gazdaságilag fejlettebb megyék, De hát talán megis érdemeljük, mert elkell ismernünk azt, hogy: nemhogy tulfezsített munkálkodással haladtunk volna előre, de még az oly fontos statisztikai adatok beküldésénél sem teljesítettük néha kötelességünket. Ugy mozgunk mint egy kényelmes öreg ur, s haladásunk az ipar, s gazdaságtérén a csiga gyorsaságával hasonlítható össze. Nem magunktól találjuk ezt ki, a szigorú közvélemény szava ez. Menthetni igaz alig lehet magunkat, de azért mentségünk szolgálhat az, hogy mi e lassuság okait, nem éppen önmagunkban véljük feltalálni, a mélyen ható okokat mi jól ismerjük, s hogy erős akarattal az előre haladás, mutatja ezt csendben munkáló gazdasági egyletünk azon felhívása, mely egy általános kiállítás rendezésére hívja fel közönségünket. Mi nem ragyogunk, de csendes munkálkodásunk által, úgy hisszük, mi is járulunk egy porszemmel azon épülethez, melyen a nemzet gazdagodása, ereje nyugszik. Nincsen eltemetve nálunk azon eszme, hogy a nemzetnek elengedetlen kötelessége gazdaságát, iparát fentartani, növelni, s ennek kifejlesztése azon fő czél, melyen munkálni minden honpolgár elengedhetlen kötelessége. Ezen vezéreszme nyert kifejlesztést a gazdasági egyesület felhívásában is. Nekünk erős reményünk van azt hinni, hogy megyénk lelkes közönsége, a megpendített eszmét nem fogja hagyni elhangzani,

hanem meglepő tömörüléssel fogja megtestesíteni a hatásaiban oly üdvös magasztos eszmét.

Mert jól tudják azt, hogy ily kiállításnak nem lehet más feladata, mint felmutatni azt mit bírunk, mivel szorgalmunk bennünket megajándékozott, nemesíteni az izlést, népszerűsíteni iparunk s gazdaságunk gyümölcseit, s hatni arra, hogy a szemlélet által felkeltett lelkesedés értékesítse, a nemzeti munka erőt, vagyis azon ropant tőkét, mely ha az el-el-tünő pillanatokban felnem használhatik, elvész. Egyik eszköz ez arra nézve, hogy kézmű iparunk kellő méltánylást nyerhessen, s a kézmű iparnál is érvényre emelkedhessék, a termelés szabad versenye, s megközelítsük e tekintetben is a külföldet.

A nemzet erejének főrése az ipar fejlettségében rejlik. List nekünk azt bizonyítja, hogy Lengyelország nem csupán az ismert politikai körülményeknek köszönheti bukását, hanem annak is, hogy nem volt iparos eleme, mely szorgalma által növelte volna anyagi erejét. Volt oly idő, midőn Angliával versenyzett, s ipar czikkeivel Angliában is imponált, — de később az idegen áruk tulságos használata s iparosainak kevesbedése következtében oda jutott, hol most van.

Nem tagadhatjuk, az ipar nálunk sem áll valami erős lábón. Nem vagyunk oly állapotban, hogy a folytonos buzdításra, s serkentésre szükségünk ne volna. Iparosaink nincsenek feles számmal. S talán még jelenleg is működik legalább utóhatással, az a félszeg előítélet a mesterségek iránt, melynek eredménye volt iparunk pusztulása sényvedése. Szeretjük a szép ruhát, butort, de kevésre becsüljük azt, ki azt készíti. Pedig tagadhatatlan, hogy egy jó kézműves többet ér, mint egy léha nagy ur; a munka nagyobb tisztességet érdemel az üres rangnál.

Már félig meddig megtanultuk az ipar fölényét ismerni, melyet, ha idegennek engedünk, tönkre jutunk. Megtanultuk hogy a munka nemesít; az ipar tisztas foglalkozás, s a nemzeti vagyonsodás fő emeltyüje.

Gazdaságunk, iparunk fejlesztése legyen is főczélunk, ne szoruljunk idegen készítményekre minden lépten-nyomon, s elérjük azt, hogy minden műhely a polgári önbizalom fészke lesz.

A közhasznosság elve helyes felfogásának köszöni, Anglia irigylendő polczát. Meghódította iparcikkeivel az egész világot.

Ez elv, azt hisszük, már nálunk is el van

TÁRCZA.

ERDÉLYI JÁNOS,
mint műbölcsész és műítész.

Irta: DEÁK ELEK.

(Folytatás.)

Epen azért — kiált fel lelkesülten — epen azért ne mellőzzük könyelműen a nép költészetét, ne higgyük, hogy a névtelen költők művei között ne akadhatnánk oly szépekre, melyek örökre példányokul tekinthetők — Gyűjteni, kutatni, tanulmányozni kell a nép szellemének nyilatkozatait, még pedig minél előbb, mert „az idő anyagi szellemet öltött s eltiprással fenyegeti a hagyományokat. És különösen azok legyenek ébren, „kiket isten a népek szívének éltetőiként küldött a világra“, tehát a költők, mert „a nyelv a költők gondja!“

Alig mondatott ki az eszme, ime előállott egy költő, mint a népszellem hivatott buvárlója, ki lelkesültséggel, bölcsészi felfogást, a nép és nemzet iránti szeretettel erős ítélőképességet egyesítve — a megélhetés akadályaitól való meg-megújuló küzdelmek daczára — kitartó buzgalommal gyűjti az adatokat, a szellem egyes töredékeit, hogy azokból építse fel az óriási épületet, írja meg a magyar nép szellemének történetét.

Es ez a költő és buvárló és bölcsész maga volt az eszme megpendítője: Erdélyi János. Amde a pusztá gyűjtéssel nem elégedett meg, hanem az összegyűjtött adatokat kritikailag rendezte is, mert csak így világíthatta meg a nemzet szellemi arczképét, így tarthatott tükröt a nemzet elé: ime nézz belé és ismerd meg magad; ismerd

fogadva. Anyagi téren mozogni, s többé nem számba hordani a haza boldogulását, már legfőbb feladataink egyikévé lön. Tudjuk, hogy virágzó földművelés gazdaság nélkül, pénzügyi tárczánk üres lesz; s a folytonos tétlen sopánkodás, nem fogja kereskedelmünket, forgalmunkat áruczikkkel ellátni.

Bizony nem csoda, ha oly érdekek csüggünk gazdasági érdekeink felvirágzásán, mikor a lakosság $\frac{1}{8}$ -ada bizonyosan gazda, s jövedelmüknek forrása a föld. Termesztésre vagyunk utalva, adót várnak tőlünk, s igyekeznünk kell, hogy adóképesé tegyük népünket.

Minden elem megvan itt nálunk a haladásra, csak hangadó szellem kell, mely ösztönözzön.

Azért csak örömmel fogadhatjuk a gazdasági egyesület kezdeményezését. A cél nehézséget azon eszközökkel, melyek rendelkezésünkre állnak le kell győzni, hogy az emberi mulasztásból származó akadályokat elhárítva, elérhessük azt, mit elérni akar: hogy az ipar a tudományal szövetkezzen, s a pusztá erőn alapuló munkákat, az értelmiség munkája váltsa fel.

Mi ohajtjuk, hogy a gazdasági egyesület, kitűzött célját siker koronázza.

K—y L.

Sárospataki karczolatok.

Nem ludtaluval nem is fekete tentával irok. Ilyen rózsaszínű jelenéshez violaszín plajbász illik. Ha a mult alkalommal zuzmarás őszi leveleket eresztettem szélnek, most szebbnél-szebb freskokat kell karczolgatnom halovány zöld papíromra.

Azt hiszem mindenki gyaníthatja, miről szólok. Bizonyosan nem a búsult gázvilágításról, nem is a mámoros toronyóráról, mely ide-oda bukdácsol, hanem egy szilajkedvű jó estéről, amidőn a megnevezhetlenség és a megtapintathatóság művészete (dal és tánc) lelkesít S ráadásul még a hegyaljai karczos is élesgeti a tüzet. Ohajtottam volna ugyan, hogy egy kicsit saloniasabb ember írja meg ezt a referadát, miután igénytelenségem a divatos szövegeket vajmi kevéssé érti. De mert nem a divatlapok borítékán akarok gavallérkodni, s így még csak nem is félhetek, hogy a szilánkos betűk a puha

meg azon tulajdonaidat, melyeknek eddigi fenállásodat köszönheted, de azokat is, melyek nem egyszer vészkebe döntöttek. Lássad hibáid és erényeid. Epen ezen tervszerűség különbözteti meg, emeli fölül Erdélyit azokon, kik a gyűjtések, legalább a közmondások gyűjtésében előzői voltak. Mert a mi Kis Viczay, Kovács, Dugonics stb előtt csak homályos sejtélem volt, Erdélyinél tiszta öntudattá emelkedett; amihez amazok csak tartózkodva, tapogatózva, töredékesen kezdettek, — ő egészzé olvasztva hajtotta végre; míg amazok hamar visszavonultak, sőt alig kezdettek, ő egész életén át küzdött, vissza nem ijedve semmitől, csüggedetlenül . . .

S még itt sem állapodék meg!

A fürkésző ész ki érzi a szellemet a nép költői műveiből, de a felületek vizsgáló előtt homályban marad, vagy félreértik általa . . . Világosságra kell azt helyezni.

Belemélyed azok tanulmányozásába s époly mélyre ható, mivel igaz elméletét adja a népdalok és közmondásoknak.

Mindenek előtt azonban rendíthetetlen hittel hangsúlyozza azon meggyőződését: „nem, sohasem volt olyan idő, melyben a költészet enyhítő forrása kiapadt volna népünk kebeléből, sőt inkább igen alapos okaink vannak hiinni, hogy a nemzeti hagyományoknak itt is meg volt az a divata, mely más népeknél, hogy magát a történetet, nemzetünknek Európába lett szakadását, viszontagság teljes életét is költészet hagyá emlékeztethen.“ — S egész történetünk folyamán valóban végig kíséri is a népköltészet, ezzel együtt nemzeti szellemünk fejlődését viszontagságait, melyek folytán az majdnem kirtatott. De mégsem irtatott ki, mert most is él: „s furcsa is volna oly népről, melynek saját nyelve, szokása, öltözet, hite, sőt előítéletei vannak, föltenni, hogy hiányozzék belőle a költészet.“

kacsókat megkarczolják; bizonyára nem lesz feltűnő dolog, ha tudósításom nem a finom bókók özönében uszlik.

Irok tehát egyszerűen, minden teketoria nélkül. Deczember 9-ike volt a nagy nap, melyre a török sebesültek javára rendezett dalestély ki-tüzetett. Feszülten várta mindenki, készültek hozzá jó előre igen sokan. Akinek a tárczája engedte varratott, szabott, csináltatott; a magamforma szegény legények pedig foltóztattak rendületlenül. Hát még a női kösönség? Bizonyára már két nappal előbb megkezdte a diétát, tanulmányozta a lengedi lejtéseket s gyakorolta a szoknya-suhintást.

Vége aztán nagy szurkolások között megjött a várva várt perc. Hetet ütött az óra.

Es ime oh fátnum! Egyszerre csak megkondulnak a vészharangok. A készülődő publikumot zaj és lárma riasztja fel. Tűz van! Tűz van!! Nagy szerencse a szerencsétlenségben, hogy rövid fél órai idő alatt minden elcsendesült. A gyilkoslángok kialudtak.

Most aztán száguldó kocsikat s hullámzó tömeget láttatott a szerényen pislogó lámpa. A díszesen kiállított s czélszerűen berendezett városház terme mihamar megnépesült;

„S mint a fürdő madár a habba'
Az édes, a szent hangulatba'
A lélek uj vágygyal merült.“

Legelőször is az énekkar kezdte meg a szerepet; szépen és hatásosan mondva el a „Hejh Rákóczy, Bercsenyi“ kezdetű alkalmoszerű darabot. Ezt követte a „Török ima“ (quintett); „Párizsi ifjak“; „Biró uram, biró uram“ stb. stb. — Kazinczy Gábor és br. Vay Miklós négykézre zongoráztak. Simon Mihály joghallgató magán dalt mondott, míg theologus ifju Tompától szavalt el egy-egy költeményt. Lehetetlen elismerésemet nem nyilvánítani e helyen az énekkar iránt. Az elmondott darabok hosszas gyakorlat s ügyes vezetésről tanuskodnak, általában az igényeket kielégítették. Ugyisintén a magándaloló s zongorázó urak is osztatlan tetszésben, viharos éljenekben részesültek. Szóval a tulajdonképeni dalestély sikerültnek mondható.

Midőn aztán elhangzott a végső nóta is: „Kettős buzogány, huzd rá czigány“; szót fogadott Jubál utóda. Rárántotta azt a sirva vigadót, amelytől:

„A szív dobog, hevül és gyul szent lángokra,
S el nem hamvad, mint a Horeb csipke-bokra.“

Azután tovább menve nálunk első állapítja meg, hogy a népköltészet három főirányra oszlik: mondák dalok és közmondásokban nyilatkozván. A mondák a multa vonatkoznak, s hol „a történetírás elhallgat, s mintegy szürkületbe vész a régiség-bu-várok vizsgálódása, ott adja kezünkbe a fonalat.“ A dalban a jelen élményei, a néphite, érzelme, phantáziája, előítélete stb. tükröződik; míg a közmondások a nép gyakorlati bölcsészetét mutatják. Mindhárom egyiránt szolgáltat anyagot a nyelvész, költő és aesthetikusnak

Kimutatja mindháromnak nyelv és széptani előnyeit a műköltészet felett, sőt igyekszik megállapítani a nemzeti vers idomot is, elvonva ezt az egy vélt népi versmértéktől.

Csak hogy itt téved. Téved, midőn ezt az idő-mértékes sorokban véli feltalálhatni. a lengedező és torzozó lábokat tartván uralgóknak; holott a magyar népköltészetben nem idő, de hangmérték divik, s ha akadnak is helylyel-közze dalaink és közmondásaink között lengedező stb. esésű sorok, azért egyáltalában nem áll Berzsenyi ama mondata: „a magyar egy Pindár“, mert e sorokban a szavak mégis nem lábok, hanem ütemek szerint sorakoznak: képezvén az eredeti magyar rithmosus lebegést. A rithmust ugyan ismeri Erdélyi, de csak a héberköltészetben divatos, Arany J. által úgy nevezett „gondolat rithmust“, midőn ugyanazon gondolat más vagy ugyanazon szavakkal ismételtetik. — S ezen szempontból kiindulva a refraint is rithmusnak tekint. Pedig a magyar rithmus nem pusztán ebben áll, hanem azon a szívveréseként meg-megújuló lüktetésben, mely a hangsúlyos szótág ugyanazon helyen és időmulvai visszatérése, előfordulása által származik.

Azonban a tévedés oly téren, hol egyedül áll, hol figyelmét annyi felé kelle megosztania nem megfoghatatlan s nem különösen akkor, ha figyelembe vesszük, hogy előtte Wersseghy és Berzsenyi elmélete

Akin
tánczra pe
nem szok
denzben.

Mos
báli oldal
szépséget
kel csinjá
ban a tis
báli tudó
Ha a hely
rám, hogy
nek koke
Patak irá
tehát sen

Ami
egészen
nagysám
sleppbe va
divatu ölt
ugy öltöz
mel dicsé

Kül
lőne, ha a
oldaláról
mánczát
a drága
hanem az

Jól e
védő nem
tem azt,
együtt ére
a nagy kö

„Áld

Tudj

Bizo
haza min
magának,
nemzetről

Edd
a jelen s
áldozatké
köszönetü
előmozdit
végzem le
felett:

„A

állott, s ho
tűnik fel.

De
Erdélyi v
szellemé
s bebizony
olyan a mű
bár Kölcs
dalok nem
mely a ver
üres rimj
nem az ir
az irodalm
szetet a kö
nép lélekt
főrdeme a
az mind ig
vonatkozik
izlésre az
a történet
nép egész
nép a ma

Sőt
letűnt ko
mint a kö
közmondá
pedig azo
tészetét
minő ben
symbolica
viszonyok
és terjesz
változott
következ
felé nyom
oly bizto
forrásra.“

Akinek a természete úgy hozta magával tánczra pendült, aki pedig az ilyen multságokkal nem szokott élni, nyugovóra szállt az áldott krenzben.

Most aztán következnek, hegy az estélynek béli oldalát irjam le. Kiszemelve egy csomó viruló szépséget, nevöket koszoruba fűzzem. Öltözetük, kel csinját-binját lekarcoljam Megbocsát azonban a tisztelt olvasó, de e tekintetben a rendes béli tudósításoktól eltérnek. Kettős okom van rá. Ha a helybeli hölgyeket emelem ki, azt fogják rám, hogy hazafelé beszélek, ha pedig a vidékieknek kokettirozok, tüstént azzal gzanusitanak, hogy Patak iránt ellenszenvvel viseltetem. Nem említek tehát senkit; megdicsérem mindeniket.

Ami pedig az öltözetet illeti, úgy gondolom egészen érdektelen, hogy X... vagy Y... nagysám százcancu viganóba, — finom selyem slejpe vagy „Monasterli és Kuzmik“-féle legujabb divatu öltönybe volt-e burkolva. Kitől, hogy telik, úgy öltözködik. Ebben a sovány világban az érdemel dicséretet, aki nem a pipere rabja.

Különbén még a gavallér tudósító is bakot löne, ha ami dalestélyünket fényüzési és pipere oldaláról emelné ki. Ez ünnepélynek eredeti zomanczát nem a csillogó külszin; érdekességét nem a drága ruhák gazdag színvegyülése adta meg, hanem az emberbaráti szeretet meleg nyilatkozata.

Jól esett látnom a lelkesülést, mely egy szenvedő nemzet iránt áldozni kész. Örömmel szemlélttem azt, hogy tanár és tanítvány a hazafiságban együtt érez, együtt gondolkozik, szeme előtt tartva a nagy költő eme szavait:

„Áldoz, hogy e szent láng ezer sziv
Tárgyát olvassa fel.
Tudj hatni, tünni és szeretni.
Megalhni is ha kell!“

Bizonyára ez estvéről kedves emlékekkel tért haza mindenki. Amellett, hogy élvezetet szerzett magának, nem feledkezett meg a szenvedő rokon-nemzetről sem.

Eddigelé a tiszta jövedelem 201 forint. Ami a jelen szomorú pénzügyi viszonyok között az áldozatkézségnek ritka példája. Fogadják is forró köszönetünket mindazok, akik a nemes ügyet előmozdítani szivesek voltak!! Most pedig bevégezem leveletem, elmerengve Tompának e sorai felett:

„S ha tán minden hiába léssen
A könyv a vér, az áldozat,

állott, s hogy ezekhez képest mégis újító gyanánt tűnik fel.

De nem is a költői czélzat volt a fő motívum Erdélyi vizsgálódásainál, hanem a nép jelleme és szellemének ismertetése. Mert bár elvileg kimondja s bebizonnyitani is törekszik, hogy „a népköltészet olyan a művelt írónak, mint törzsük a virágnak“; bár Kölcsey ellenében kimutatja, hogy a magyar népdalok nem költőtlenek, hogy azon össze nem függés, mely a vers első és többi sorai közt észlelhető, nem üres rimjáték, hanem plasticitás. festőiség: mégis nem az irodalmi szempontot tekinti főnek. — „Van az irodalmin kívül más tekintet is, mely a népköltészetet a kor egyik főszükségő teszi, s ez a magyar nép lélektudománya. Mert a népköltészetnek egyik főérdeme a valóság, miszerint a mit benne találunk, az mind igaz tény, azaz ha valami benne történetre vonatkozik, az történet; ha erkölcsre, az erkölcs, ha izlésre az izlés; minél fogva itt minden betű adat, hol a történet, hol az erkölcs, hol az izléshez vagy is a nép egész belsejének felvilágosításhoz. Látható itt a nép a maga egész valóságában.“

Sőt nemcsak a jelen nemzedék, hanem a régebbi korok szelleme is fennmaradt ezekben; mert, mint a közmondások fejtegetése közben említi: „a közmondások elmélete a jelviség.“ „A szimbolizmus pedig azon közös forrás, melyből minden nemzet költészetét meríti. És mivel mindenik annyit merít, a minő benne a képesség, a felfogó erő, és mivel a symbolica egyezersmind az égalji helyzet és társas viszonyok szerint is változik: abból, ki mit visz haza és terjeszt el háza körül s ősei körében, abból miként változott ez el, a kül és belviszonyok hatása folytán, következtetni lehet a korok és évekre, ezeket vissza-fele nyomozva pedig azon régi képességre, miből oly biztosan ítélni az előidőkre, mint vízből a forrásra.“

(Folytatása köv.)

Akkor ha győző és legyőzött
Az itéletben számot ad,
Történetünk megrendítő lész,
Mint a sirirat a kövön.
Ezek a sorssal birkoznak
Örök dicsőség nevökön!!“

HARANGODL

HÉTRŐL-HÉTRE.

(Hír és vegyes rovat.)

A közigazgatási bizottság közelebb tartott ülésében a megyei főorvos Chyzer Koraél közegészségügyi jelentéséből november hóról kiemeltük a következőket: A közegészségügyi állapot bár a múlt havinal valamivel rosszabb volt, azonban még mindig jónak mondható. Járványos jellegű csak is a hó második felében Hosszmezőn és Sztropkón felépett kanyaró kezdett ölteni, s Dobrán 6 eset orbáncz fordult elő. Kiválóan uralkodó kór csoportnak a légzőszervi hurutok és csuzos bántalmak vehetők, melyekhez a gálszécsi és homonnai járásokban a váltóláz is járult. Hirtelen halállal végződött roncsoló toroklob 26-án fordult elő, melyet december első napjaiban több is követett. Rendellenes szülés Megvaszón, Tarczalón és Nagymihályban történt. Bujakóros megbetegedést a járás orvosok 19 esetben észleltek. Rendőri hullavizsgálat két esetben ejtett Rovnán és Lomniczán; az első esetben hosszabb betegeskedés, az utóbbinál azonban a pálinka mértéktelen ivása okozta a halalt. Rendőri boncolás négy helyütt történt és pedig a jajhalmi pusztán egy férfi hulláján, kinél erőszakos halál derült ki; Szerencsen egy agyvér bőségben elhalt leánygyermek hulláján; Örösön, hol tüdőlob konstaltatott és Sátoralja-Ujhelyben, hol egy megfagyott hullája boncoltatott fel. — Öngyilkosság Homonnán fordult elő, hol egy cipész revolverrel vezetve ki magát. — Az állategészségi viszonyok e hóban igen kedvezők voltak. Lótaknyosság egy eset fordult elő Harkányban. Lépfene Harkányban Terebesen, Homonnán, Borrón, Haburán, összesen 13 esetben. — Feltűnő szerencsétlenség adta magát elő a homonnai járás északkeleti részében, hol 1-én és 2-ikán egy állítólagosan veszett eb Gácsországból berontván, Runyinán, O.-Patakon, Kolbaszón, Ulicson, Ulics-Kriván és Zbojban 8 egyént mart meg, kik közül az Ulicsi Bernáth János nevű egyénnél, tulságos képzelődés folytán, örvongési roham fejlődött ki, mely azonban szerencsésen elmúlt. A többiek gyógykezelés alá vétettek. — A z e r d ő b é n y e i fürdő orvosi zárjelentésből kiemelendő, miszerint e megyei fürdő intézetnek a lefolyt idény alatt 349 vendége volt, 74-el több mint a múlt évben. 4443 fürdő lett kiszolgáltva, ebből 266 szegény betegek számára ingyen. Gyógydíjakból befolyt 458 frt 50 kr., mely összegnél azonban több fordítatott azon czélokra, melyekre a kormány a gyógydíjt szedni engedélyezi. Kiválóan szép gyógyeredmények értek el idült csuzos, közsvényes és női ivarszervi bántalmaknál. — A v é d h i m l ő - o l t á s megyszerbe befejeztetett, s 12,653 gyermek lett sikeresen beoltea. — A g y ó g y s z e r t á r a k (számszerint 17.) öszi szabályszerű vizsgálata megtartott és pedig teljesen kielégítő eredménnyel, sőt a terebesi gyógyszerár is, mely ellen azelőtt több panasz fordult elő, teljesen és jól van felszerelve. — A h a l o t t k é m e k reneszeresítése iránt, az intézkedések erélyesen folynak, s a főorvos személyesen győződött meg arról: hogy a gálszécsi járás-orvos által e czélra minden díj nélkül tartott előadásokat különböző községbeli 12 egyén hallgatja. Ugyanott a járás orvos most rendes tanfolyamot nyit oly községek paraszt babák számára, melyeknek okleveles szülésznőre nem egyhamar lehet kilátásuk. Végül jelenti főorvos; hogy a nagymihályi kórház f. hó. 18-án ünnepélyesen megnyitattik.

(kn.) **A tanító-egyletek,** népnevelési ügyünk haladási mozgalmainak e félreismerhetlen tényezői a legujabb időben hazánkban is a legszebb sikerrel működnek. Városunkban is még négy évvel ezelőtt „Zemplénmegyei felekezetenküli népnevelési egylet“ alakult, de ez közbejött akadályok miatt mai napig a p a p i r o n maradt. Ennél fogva úgy hiszszük megyénk néptanítói örömmel fogják venni a hírt, hogy a helybeli néptanítói kar ezen egylet ujralakulása érdekében már megtette az első lépést. Ugyanis f. hó 14-én tartott gyűlésben a még 1872. évben kidolgozott egyleti alapszabályok átnézése illetőleg módosítása és az alakuló közgyűlés mielőbbi összehívása határozottatott. Ezen alakuló közgyűlés elé terjesztendő alapszabályok és módosítására Knopfler Sándor, Vágó Gyula és Wladimir János helybeli néptanítókból álló bizottság küldetett ki. — Mi örömmel regisztráljuk a helybeli néptanítói kar

ezen határozatát, és adja az ég, hogy az üdvös kezdeményezést minél előbb siker koronázza!

(kn.) **Lapunk** multévi folyamában városunk tanügyéről közölt cikksorozatban a helybeli izr. elemi főiskoláról is szólván, kimutattuk, hogy a városunkban fenálló zsidó zugiskolákat h á r o m s z á z gyermek látogatja, kik még a magyar olvasás-írást sem tanulják rendesen. Ezen szerenszétlen gyermekek iskolaellenes szüleikhez néhány jóakaró szót intézván, többek közt ezt mondtuk: „Tanulmányozzák gyermekeiket a talmud bölcs tanait, tanítsátok őket úgy mint eddig Mózes törvényeire, tanítsátok az ókori költészetnek dicsőségére, való proféták könyveire; de arról is gondoskodjatok, hogy a népiskolai törvényben előirt oktatásban is részesüljenek; ezt pedig városunkban a legvalóságosabb izraelita is teheti, mert a kir. tanfelügyelő ur, tekintettel a talmudtanulókra, a t. izr. iskolaszék belegegyezésével már régen kegyeskedett megengedni, miszerint a talmud iskolai gyermekek a nyilvános hitközségi iskolában naponként csak három órai magyar és német tanítást nyerjenek.“ Ezen jóakaró felszólalás, fájdalom! minden eredmény nélkül hangzott el. Azért örömmel sietünk ezennel jelenteni, hogy e héten megtartott megyei közigazgatási bizottsági gyűlésben buzgó tanfelügyelőnk sürgetésére városunkban fennálló zsidó zugiskolák rögtöni bezűntetése határozottatott el. Mi sem szeretjük ugyan a kényszerítést a tanügy terén, de épen a kérdésben forgó csökönnyös, megcsontosult bajt illetőleg minden szelid törekvés, minden jó szó és meggyőző oktatás nálunk eddig hajótörést szenvedvén, azon meggyőződésre jutottunk, hogy a népnevelési ügyben bizonyos tekintetekben egy tapodtat sem haladnánk némi kényszerítés nélkül. Adja Isten, hogy megyénkben is mindenütt mellőzhető legyen az iskoláztatás körüli kényszerítés; de ha mégis itt-ott nélkülözhetlennek mutatkozik, a szent czél kedvéért a törvényes rászoritást alkalmazandónak itéljük.

A sátoralja-ujhelyi közönség megnyugtatására közöljük a következő hivatalos kimutatást a Sátoralja-Ujhelyben uralgó roncsoló toroklob járványról: folyó évi november 26-ikától december 15-ikéig bezárólag megbetegült 23. Ezekből meggyógyult 7, meghalt 15, gyógykezelés alatt maradt 1. Az elhalt 15 közül útról csak a lelkészek kimutatásaiból értesültünk; azok orvosi segélyben nem részesültek. — Sátoralja-Ujhely, december 16. 1876. Chyzer Kornél megyei főorvos.

Szini jelentés. Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, miszerint jelenleg minden igyekezetem azon czél felé törekszik, hogy minél válogatottabb és leginkább belbecscsel bíró műveket adathassak elő, hogy ez által a n. é. közönségnek minél élvezetesebb estét szerezhessek. E törekvésemet annál is inkább elérhetőnek vélem, mivel szerencsés valék N a g y n é - K ö n y v e s M a r i színművésznőt 6 vendégjátékra megnyerni. Valamint arról is gondoskodom, hogy társulatomnál hiányzó szerelmes színész T o l d y F e r e n c z a magyar szíuészet egyik kiválóbb tagja által pótolva legyen. Hogy ezen kiadásaim némileg biztosítva legyenek, bátor vagyok a fentemlített 6 vendégjátékra bérletet nyitni, következő árak mellett: Körszék 4 frt, Zárt-szék 3 frt. — A bérlet f. évi decemberhó 17-én veendő kezdetét. A bérlet csinálással U t a s s y társulatom tagja van megbizva. Melyre a n. é. közönség kegyes pártfogását kérve, maradok tisztelőjük Szegedy Mihály, szinigazgató.

Fölhívjuk t. olvasó közönségünk figyelmét Lövy Adolf könyvárus hirdetémyére, mely karácson és ujévi ajándokul ez idén is nagy választékot jelez azon cikkekben, melyek tárgyuknál fogva az üres csecsebecsüket messze társzárnyalják s maradandó beccsel bírnak. Egy szép és tartalmas könyv nézetünk szerint a legmeglepőbb ajándék mivel szeretűnknek kedveskedhetünk.

Meghívás. A homonnai polgári iskola megnyitásának ünnepélyére, mely ezen iskola helyiségében f. 1876. decemberhó 27-én d. e. 11 óraker alkalmi beszédekkel és felolvasásokkal tartatik meg. Az ezen ünnepélyre megjelent t. cz. vendégek egy közebén vehetnek részt, mely a városháza helyiségében rendeztetik, egy-egy teríték után 2 frt 50 kr. díj mellett. Az ezen közebén részt venni kívánók kéretnek abbéli szándékukat f. hó 22-ig alólirt iskolaszéki elnökkel közölni Ugyanaz nap esteli 8 óraker táncz-izgalom rendeztetik a polgári iskola alaptökéjének gyarapítására 2 frt egyenkénti és 5 frt családi belépti díj mellett, de mint jótékonyczélra, felülfizetések közsönnettel fogadtatnak. Jegyek ugy a közebédre, mint a tánczizgalomra előre válthatók Silberberg Mór és Bergman Jakab homonnai kereskedőknél, azonkivül a tánczizgalomra este a pénztárnál. Vidékiek részére szállásról gondoskodva leend. Homonnán 1876. évi decemberhó 6-án. A bálbizottság nevében: Szirmay István b. elnök, Ambrózy Antal b. tag. Az iskolaszék

nevében: Matolay Viktor isk. széki elnök, Gerecz Lajos igazgató s jegyző.

A „Magyarország és Nagyviág“ 50. száma következő érdekes tartalommal jelent meg. Szöveg: Salisbury marquis. Sáraí Mátyás. Vig költői elbeszélés. (Kecskeméti Ferencz.) — Az egyetlen arany. Elbeszélés. (Tolnai Lajos.) (Folyt.) — A kalamus. (F. J.) — A tizenkét hónap. XII. Deczember. — Egy magyar hittérítő uti élményei a mult század derekán. (Ifj. Szinyey József.) — Tárcalevél: A dohányzásról. (Porzó.) — Egy boldogtalan nő. Beszély. (Turgenyev Iván.) Folyt. — Anyai boldogság. (F. J.) — Parasztok löversenye. — Busztard és pinguin. — Tengerparti útegek fölállítás. Színházak. (a-s.) — Anyai dal. Költ. (Dalmady Győző.) — Különfélék. — Sakkfeladvány. — Képrejtvény. — Szerk. üzen. — R a j z z k: Salisbury marquis Nagy-Britannia teljhatalma a konstantinápolyi konferencián — A kalamus. — Parasztok löversenye. — Anyai boldogság. — Tengerparti útegek fölállítás. — A busztard. — Király-pinguinek.

Csarnok.

A testgyakorlat, mint nevelési eszköz.

Fölvásta a s.-a.-ujhelyi gym. tanulóknak, nov. 11-én 1876.

Kovács János.

IV.

Ha a jelen gyarló viszonyai között jól esik nagy jellemeinkre gondolnunk. kik világító toronyként kimagaslának korukban társaik közül; ha szívesen vesszük a külföld figyelmét, melyet szellemi mozgalmaink felénk terelnek; ha nem késünk fölemlíteni, hogy az angol Browning, költészetünk és népünk helyesb megismeréséért honunkba jött; úgy lehetetlen, hogy lelki öröm ne sugározza át egész valónkat, azon gondolat édes tudatánál, hogy őseink, a Jupiterként villámot forgató Atillától le napjainkig, tornáztak. Tornáztak pedig nemcsak ezredéves mai hazánkban, hanem ott is Ázsiában hol Düle fejedelem bájos lányai Hunyor és Magyar őseinknek nejeivé lettek.

Hogy ezt elhigyük, Salamon Ferencz legújabb éztekezését említem csak, s azonnal bebizonyítva lesz a fentebb kimondott állítás.

A jeles történetész nemzetünk ősi fegyvereiről értekezvén, tényekkel igazolja, hogy őseink tornáztak; mert ahol ősi fegyverekről lapokat lehet, írni, ott okvetlenül kellett gyakorolniok e nép fia-

nak karjaikat. Kellett pedig ezt tenniük őseinknek már csak azért is; mert harc és küzdelem volt életök, hogy forgatták volna pedig diadalmasan fegyvereiket, ha előbb magok nem gyakorolják?

Halljuk azonban mit mondanak ide vonatkozólag a történetesek. Béla király jegyzője így szól: A magyarok különb vadászok más nemzetbelieknél; Regino szerint vadászat és halászatból élnek; ismét Béla jegy. paripákra ülve pajzsával és lándsával csaknem naponként nagy tornajátékokat tartottak, az ifjak ezt nyilakkal mivelték; Szentgallennél némelyek, főnökeik előtt fegyverrel összecsapva, mutogatták, mennyit értenek a hadi gyakorlatokhoz. Leo császár így szól: e nemzet minden kényelem és élvezet fölött arra törekszik, hogy ellenségei iránt magát vitézül viselje. Luidprand szerint az egész telet fegyvergyártás és nyilköszülésben töltik, ez oka, hogy a magyarok újra és nyilazásra nézve a világ minden népeit fölülmulják. Sz. Gallennél egyik lándsájával akarta a templomról a kakast lefeszíteni, mondja Ekkéh a r d. Ó-Budán paripákon ülve nagy tornajátékokat tartottak Árpád előtt, (Béla.)

Elég azonban ebből ennyi, nézzük meg Lászlót, a fejedelmi vitézt, ki nem csak szűz szép termete által lón híres, de baltacsapásáról is. Mint egyéb műveltséget, úgy a lovagkor összes elsajátítható tulajdonait átvették őseink. Vagy nem voltak-e mindjárt lovagjaink? Nem lovagként viseli-e magát az őz Ernyeie lánya, a szépséges Etelka iránt László, kiról az Örösmartynál ezt mondja rablója, Árbocznak sátorában: „Csak maga a fejedelmi vitész, a baltacsapással. Rettenetes László seregekkel mérközik és győz.“ A kecses ajk e szép elismeréséért, mit tön a fejedelmi vitész, megmondja e sor: „Néma szelidséggel vezeté atyjához Etelkát,“ megölvén elrablóját; Árboczon és társain mint győze László, Cserhalom, a diadalnak büszke tetője ma is hirdeti.

Említsem-e, hogy jó úszók is voltak a nagy ősapák között? Zúg még az őz Duna árja, mint akkor, midőn benne a merész s honszerető Kund szirt gyanánt föl-s lebukott azért, hogy a a gögőse Henrik hajóit átfurja. „Hadd vesszen a ki bánt!“

A dics: Árpádok korában, s előbb, már az eddig fölemlítettek után is bizonyos, hogy őseink tornáztak; de hogy az iskolákban a zenén és éneken kívül már torna is létezett volna, csekély adat bizonyítja.

Az Anszuk kormánya alatt, mint Európa egyéb népeinél, folytonosan tartottak hazánkban a lovagi hadgyakorlatok. R. Károly királyunk, valódi lovagkori király; fényes királyi udvarában gyakorolják a

harci játékok, melyekben hős daliaként maga is részt vett. Beszéli ezt a soz dalia közt Toldi Miklósról, e magyar Herkulesről, a rege szája Illósvai és Arany műveikben. Nagy Lajost elfeledjük-e mint olyant, ki drága önélte veszélyeztetésével kimentí Szeredait a halált rejtő örvény habtajtékos tor-kából!?

A gyémántjelleme Hunyady János nagy fiát, Mátyást, korának e legrendkívülbb emberét költők és írók egyaránt magasztalják, mint olyant, ki lovagi erényeinek összeségével is kitűnt. Utána a nemzetemésztő harcok hosszú tartama alatt már csak azért sem szünhetett meg a tornászat; mert a hős karokra és a testi ügyességre mind nagyobb szükség volt a föltolakodó szennyes önérdék miatt; aztán a löfegyverek szintén ügyességet kívántak, mint az ijazás.

Hogy jól kezelték őseink a löporos fegyvereket is, akár a török, akár más harczaikból több példa igazolja. Mellözük azonban a példák idézését, csak azt emlíjük, hogy korán tanították nagyjaink mindkét nemü gyermekeiket azon műveltségi ágakra, melyek az idézett, a külföldön divatoztak.

A vallásjítók szelleme korán átlépte honunk határait, s bent hívők és terjesztőkre talált. Így az eddigi nevelészetben is kezdett észlehető lenni az újítási törekvés. Luther tanai nemcsak a tömjénfűstöt támadták meg, hanem az egy oldalú nevelési rendszert is. Belátták honosaink is, hogy az egész emert kell idomítani, így a testi nevelés ép úgy szükséges, mint a szellem fejlesztése; azért bár mily felekezetiiek voltak iskoláink, mindenütt e szerint kezdék a gyermekeket nevelni.

Az új rendszert pártolák a jezsuiták is, mert mint nevelészeti eszközt alkalmazták a szini előadásokat, testgyakorlatokat, tánczot s egyebet. Ezt ők mint mások is azért tevék, mivel általa növendékeik külső illedelmet s műveltebb tethordozást szerezhettek.

E pont az, a testi nevelés felkarolása, mondja egy protestáns jelenkori írónk, mi által még a valásujító nevelőket is megelőzték.

(Vége köv.)

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Borúshlemélg

Karácsonyi és ujévi ajándékokra

legalkalmasabb tárgyak csakis könyvkereskedésben találhatók.

Bátorkodom tehát ez alkalomra üzletemet a t. közönség szives figyelmébe ajánlani. Kitünően felszerelt raktáromban találhatók a magyar, német és francia irodalom kitünőbb művei remek diszkötésekben az eredeti legju-tányosabb bolti áron.

Hölgyek számára bársony és selyem kötésű imakönyvek ezüsttel kirakva, gyönyörűen kiállított fénykép-albumok zenével és anélkül.

A magyar nemzet elasztikus írói mind Petőfi, Arany, Tompa, Vörösmarty stb. a most megjelent Deák-Album, mind gyönyörű diszkötésben vagy kötetlen is.

A nagy választékban raktáron lévő olajfestményü- és nyomatu képeket, ugymint gyps- és fészönt-vényü szobrokat a t. közönség kiváló szives figyelmébe ajánlom, — főleg Izsó Miklós busuló juhász címü szobrát, melyet esetleg részletfizetésekre is adok.

Különféle mintán levélpapírosok és borítékok kezdő betűvel (monogramm) dobozban csinosan kiállítva mindég raktáron vannak. Látogató-jegyeket szintén készítek saját amerikai gyorsajtómon.

Az ifjuság számára alkalmas ajándékokkal, ez idén raktáromat kiváló gonddal szereltem fel. Találhatók nálam a serdültebbek számára: könnyü modorban tartott tanulságos művek, elbeszélések, költeménygyűjtemények stb. Festék-dobozok fából és bádognól, földgömbök 1 hüvelyktől 1 1/2 lábnyi nagyságig 1/2 és egész felszereléssel. A kisebbek számára; Fröbel-féle s más játékok, elpusztíthatlan vászon és papír, képes és verses-lattató játék. Eredeti bolti ára csak 3 frt 60 kr.

Vidékre rendeléseket legpontosabban és lelkiismeretesebben eszközölk, mit a t. vidéki közönséget szives tudomásul venni kérem.

Bátorkodom tehát a tiszt. közönséget mennél számosabb látogatásra — ha csak a most rendezett karácsonyi asztalom megszemlélésére is — egész tisztelettel meghívni.

Lóvy Adolf,
könyvvarus a „Vadászkürt“ vendéglőben.

Lapunk mult számában hirdett butorok darabonként is eladatnak. Részletes értesítést. ad e lapok kiadóhivatala.

Előfi

Egész évre
Félévre
Negyedévre
Közönségnek
nak egy

Bérmentlen
mert kezek
Kézirat

Egyes szá

A nyilt-té
mond s

Megy
ben Vladár
gyülés elé.
eljárása fo
pedig a ke
litikánkra
tárgyban h
megvilágít
zottság egy
ványt, mel
nevezett ke
mányhoz fe
magyar ner
dalom integ
dése is szor
lavisztikus
tása, magy
követelmén
tárgyra von
tás végett
törvényhat

Nagy

Midő
rulunk, e
eszkünkbe
járnak, adj
zának.

E sz
hazánk be
lyát érezz
tornyosuló
dolunk.

Nem
neti idéze
keleti kérd
ból bővebb
zük, hogy
séges.

Tudju
valamint
tése kipro
bíró m a g

Tehát
fini aggod
írására ké
oly gyenge
szeretik,
tikai kérd
ték sem
alkotására
tására hiv
zeti létü
szavunkat
tartottuk.

Egy
bizony
a cél
kényte

Mer
a bizonyta

Ha
kikötő fel
vihar, m
teljes meg